

FESTIVALOVÝ DENNÍK

artfilm

FORZA

MESTO
TRENČIANSKE
TEPLICE

TRENČÍN

KÚPELE
TRENČIANSKE
TEPLICEWith the Financial Support of
AUF
AUDIOVIZUÁLNY
FOND

Pravda

artfilmfest
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
TRENČIANSKE TEPLICE
TRENČÍN

pondelok 24. júna 2013

21. Art Film Fest

číslo 4 • ZADARMO

fot.: Mateľ Kukušková

Kritik je staviteľ mostov

Na Art Film Fest sa Pamela Pianezza cíti lepšie ako v Benátkach. „Nemám rada mamutie festivaly, človeka tam ponechajú osudu a nemá čas ani sa porozprávať s ostatnými porotcami. Ale tu si stíham vychutnať aj filmy mimo Medzinárodnej súťaže hraných filmov,“ hovorí členka Hlavnej poroty.

Na festivale v Cannes pôsobíte ako dramaturgička Týždňa kritikov, o filme píšete do prestížnych médií aj vlastného časopisu. Sú kritici pre filmárov dôležití?

Existujú, samozrejme, filmy, ktorým môžu byť kritici ukradnutí. Nikoho netrápi recenzia na Pirátov z Karibiku, aj tak na nich všetci pôjdu do kina. Ale pre filmy, ktoré sa nezameriavajú jednoznačne na široké publikum, kritici dôležití sú. Aký na ne majú vplyv?

Rada svoju prácu vnímam, ako stavanie mostov medzi filmom a publikom. Keď vznikne film, o ktorom ľudia nevedia, čo si majú myslieť, tak sú tu kritici, aby im jeho zmysel priblížili. A myslím si, že pokiaľ to kritik robí dobre, potom je dôležitý. Čo teda robí dobrý film?

Pre mňa je najdôležitejšia naliehavosť, potreba filmára vypovedať

o niečom. Keď je vo filme prítomná, potom viem, že sledujem dobrý film. A čo príbeh? A čo technická stránka filmu?

Často vidám filmy, ktoré sú technicky dokonalé, ale keď človek vyjde z kina, okamžite zabudne, o čom hovorili. Ale práve to by malo byť vo filme najdôležitejšie, kým len nejde napríklad o experimentálny film. Vždy sa nechám najprv rozosmiať či rozplakať. Potrebujem vedieť, čo chce autor povedať a prečo. Keď to neviem, potom ma technická stránka filmu netrápi.

Zároveň však zvyknete hovoriť, že neviete zhodnotiť film hneď, ako vyjdete z kina.

Ano, musím film najprv stráviť, aby som o ňom vedela hovoriť.

Koľko to trvá?

Podľa toho, ako ma film zasiahol. Strávim ho asi vtedy, keď pri jeho hodnotení prevládne rozum nad emóciami. Aj preto nemám rada, keď musím písať recenziu hneď po tom, ako vyjdem z kina. Myslím, že tomu sa chce vyhnúť každý kritik. Kedysi som písala pod tlakom dennej uzavierky a desila som sa toho, keď niektorí kolegovia písali recenzie, ako články z futbalových zápasov. Napísali si dopredu kosť, a potom len dosadili na správne miesta správne mená. Nevedela som si predstaviť, že sa takto dá písať o filme.

Ako teda chcete písať vy?

Kedysi som písala o zahraničnej politike a stále je mi to blízke. Ale písala som o francúzskych prezidentských voľbách, potom amerických prezidentských voľbách, a potom som si uvedomila, že sa nič nemení. Myslím, že keď budem písať o filmoch či knihách, môžem zmeniť viac.

Veríte, že umenie môže zmeniť spoločnosť?

Ano, pevne verím, že je to kultúra, ktorá môže zmeniť ľudí k lepšiemu. Aj keď som zakladala svoj Tess Magazine, myslela som na to. Som totiž presvedčená, že človek sa správa napríklad podľa toho, aké príbehy mu rozprávali, keď bol malý.

Kultúra teda mení spoločnosť viac, ako politika?

Je s ňou jednoduchšie preniknúť k ľuďom. Keď človek hovorí napríklad s niekým, kto má opačné politické názory, asi sa s ním nezhodne, lebo obaja budú trochu vystrašení. Ale keď budú hovoriť o filmoch či knihách, postupne nájdu spoločnú reč. Zoberme si za príklad homosexualitu: Mnohí starší ľudia rovno odmietnu homosexuálne partnerstvá, ako ich teraz umožnil francúzsky parlament, lebo je to podľa nich hlúposť. Ale keď im premietnete pekný film o láske rovnakých pohlaví, tak sa ich to dotkne. A iba o kúštik, ale vďaka filmu začnú rozmýšľať inak, otvorenejšie.

Juraj Fellegi

Ako kúpiť víťaza Cannes

Ak nie je film predaný, je to celkom jednoduché. Po festivalovej ceremónii sa postavíte do radu a skúšate ponúknuť viac. Ale to vie každý. Ak však nemáte s predajcom históriu, ak ste pred tým roky nenakupovali, nemusíte uspieť. Nepoznajú vás. Takýto film zriedka predajú „novému“, čo síce zaplatí, ale o rok môže byť na golfe. Stabilný partner sa potom môže právom zaťat', a o rok, keď už nebudú mať víťaza, neprísť.

S Wild Bunch sme za dobre už roky. Zariskovali sme v čase, keď nemali žiadnu ponuku na Život Adèle a potvrdili „asking price“. A preto sme víťaza Cannes chytili. Navyše, skôr ako dostal Palmu.

Film musíte stopovať ako lovec. Teaser na Život Adèle sme videli v Paríži v januári. Poster s modrou ženskou hlavou bol spúšť ačom záujmu. Ale teaser – obyčajná hádka stredoškolačiek o intímnom živote – nehovoril veľa. Až potom, keď film videl akvizitčný tím Film Europe, urobil som „final offer“ – konečnú ponuku.

Rozhodli sme sa, že máme Adèle kúpiť a nečakať na výsledky súťaže v Cannes, pretože ide o silnú režisérsku výpoveď, kvalitu obrazov a úchvatné city.

Ďalším hrdinom je Peter Nágel a Art Film Fest. Adèle zobral, aj keď bola iba polovičná šanca, že materiál príde. Film nie je dokončený, nemá titulky a bude zostrihaný. Festivalová verzia z Cannes má tri hodiny. Licencora sme však presvedčili, aby nám ju požičali. Peter je hrdina preto, lebo to dal do programu bez toho, že som mu garantoval, že to vyjde.

Ostatní sa vyplašili. Aj Karlove Vary. A tak je na Art Film Feste unikátny zostrih Život Adèle.

Cesta Života Adèle na Slovensko je príkladom spolupráce, odvahy, inštinktu, stratégie a šťastia zúčastnených. To posledné praje pripraveným.

Ivan Hronec
generálny riaditeľ Film Europe

3 OTÁZKY PRE...

Rudolfa Biermanna

Bol prvým nezávislým filmovým producentom na Slovensku. Na konte má vyše tridsať snímok, ktoré vytvoril s režisérskymi legendami ako Martin Šulík, Matej Mináč, Jiří Menzel či Jan Hřebejk.

Vaša spoločnosť IN FILM oslavuje – aj na Art Film Feste – 20. výročie vzniku. Čo je najnáročnejšie na produkovanií filmov?

Som presvedčený, že najťažšie je nespýšniť po prvom úspechu. A ani po ďalších. Pretože zákonite prídu aj filmy neúspešné – či už divácky alebo umelecky – a zrazu na tom producent môže byť horšie ako na začiatku. Ale ak sa producent v prvom rade sústreďuje na to, čo produkuje, verím, že ostatné už príde samo. A to je hneď to druhé najťažšie na produkovanií.

Podľa akého kľúča si vyberáte projekty a akú hodnotu má pre vás poslanstvo filmu?

Hlavne v začiatkoch som často produkoval filmy, pri ktorých som nemal odstup a veľkú rolu hrali emócie. Dnes však na 80 percent produkujeme filmy, ktorých myšlienka vzniká u nás, a potom oslovíme režiséra, ktorý podľa nás vie realizovať spoločný sen. O poslanstve filmu sa dajú viesť nekonečné diskusie. Napríklad: Majú komediálne filmy ako Účastníci zájazdu či Perfect days odkaz alebo poslanstvo? Podľa mňa áno. Ale isto sa nájdu aj ľudia, ktorí budú oponovať. Ale to je na filme krásne – každý v ňom vidí niečo iné. Ktoré filmy z vašej produkcie by ste zaradili do „zlatého fondu“?

To je najťažšia otázka pre každého producenta. Ak musím menovať: Všetko čo mám rád, Záhrada, Obsluhoval jsem anglického krále, Kawasakiho růže, ale aj všetky ostatné. Retrospektívna sekcia IN FILM – 20 rokov, ktorú uvádza Art Film Fest, má pre mňa jeden veľký emocionálny rozmer: Odohráva sa v Trečine, kde som sa narodil, a na námestí, kam som chodieval do kina Hviezda a Moskva na všetko, čo tam hrali. Naozaj všetko.

(kiz)

Hercova misia do rúk dcéry

Filmári hľadajú cesty k divákovi

Art Film Fest aj tento rok ponúka už etablované sprievodné podujatia zamerané na vzdelávanie filmových profesionálov. Pre filmárov aj festival sú neoceniteľnou investíciou do budúcnosti. Zaujať však môžu aj festivalové publikum.

Workshop Midpoint, určený študentom a čerstvým absolventom európskych filmových škôl, prebieha každoročne v dvoch fázach – na začiatku leta v Trenčianskych Tepliciach a na konci leta v Českej republike. Tvorivé tímy scenáristov a producentov či režisérov počas nich pracujú na svojich scenároch. Pod vedením skúsených lektorov, v spoločnosti prekypujúcej tvorivými metódami aj národnosťami, s vidinou zisku vedomostí či finančnej podpory pre vznik budúceho diela. Slovenské tímy patrili na predchádzajúcich ročníkoch medzi najúspešnejšie, dvakrát získali ocenenie pre najlepšie scenár

v celovečerej kategórii a víťazný krátkometrážny projekt Momo scenáristu a režiséra Teodora Kuhna a producenta Jakuba Viktorína sa medzičasom dočkal nielen realizácie, ale aj viacerých festivalových ocenení.

Midpoint pripravil aj tento rok exkluzívny master class. Maďarský producent András Muhi si odskočí z festivalovej poroty, aby spolu s vynikajúcim režisérom a scenáristom Bencem Fliegaufom porozprávali (nielen) o tom, ako spolupracovali pri tvorbe filmu Je to iba vietor, ktorý divákovi vyrazí dych tesne pred ich utorkovou prednáškou o 18. h v Kursalone.

Fórum 2013 je zas podujatie určené v prvom rade filmovým producentom a zamerané na podporu propagácie, distribúcie a predaja slovenských filmov na medzinárodnom trhu. Dnes od 10. h v Hoteli Elizabeth ponúka prednášky, diskusie a individuálne

konzultácie s odborníkmi – zástupcami prestížnych festivalov v Sofii, Berlíne, Cannes, produkčných a distribučných spoločností.

Návštevníkom Art Film Festu, ktorých zaujíma, ako sa vyvíja produkcia a distribúcia filmov v digitálnej ére, je zas otvorená dvojica master classov, diskusia iniciatívy Step In (otvorenej na MFF Locarno) a diskusia časopisu Kinečko a internetového portálu Slovenský film. Hlavnými otázkami budú: Ako môže internet filmom pomôcť a ako ublížiť? Ktoré snímky patria na plátno a ktoré na akú obrazovku? Stane sa raz návšteva kina prežitkom?

A na zajtrajšie predpoludnie zaradilo Fórum 2013 v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom Panel pripravovaných slovenských hraných filmov. Filmári na ňom predstavujú aktuálne projekty.

Peter Gašparík
PR manažér podujatia

FILMOVÉ TIPY NA DNES

Heli
13.30 h Cinemax 1, Trenčín

V Mexiku žije každý s istým druhom strachu. Násilie je neustále prítomnou realitou. Estela má dvanásť rokov a bláznivo sa zaľúbi do mladého policajného kadeta. Ten jej zakrátko navrhne, aby spolu utiekli a zosobášili sa. Skôr ako stihnú naplniť svoj sen, musí však jej rodina čeliť extrémnemu násiliu.

Hlboko
18. h Cinemax 2, Trenčín

Pred 30 rokmi sa skupinka rybárov vydala na pravidelnú plavbu za úlovkom do nehostinných vôd, ktoré sa im stali osudnými. Jeden člen posádky sa však zázrakom zachránil. Guðlaugur Friðþjófsen prežil napriek tomu, že bol niekoľko hodín vystavený ľadovým teplotám. Stal sa tak národným hrdinom, ale aj pre vedcov nevysvetliteľným fenoménom.

Ako nikdy skúša mazať tabu

Narodil sa v roku 1956. Jeho otec zomrel, keď dovŕšil vek 56 rokov. A on má teraz 56 rokov. Preto niet divu, že českého režiséra Zdeňka Tycu stretol film o smrti vo vhodnú chvíľu. Československú snímku *Ako nikdy* uvedie Art Film Fest za osobnej účasti tvorcov o 18.45 h v trenciánskom ODA.

Koniec leta vo filme so sebou prináša aj koniec života maliara a sochára Vladimíra. Pomaly ho opúšťajú sily, z vitálneho umelca sa stáva len kôpka utrpenia na lôžku. Vladimír zomiera. Ale posledné chvíle nechce stráviť ako väzeň pripútaný na nemocničnú posteľ. Jeho útočiskom pre rekapituláciu života sa stáva dom v krásnom kraji. A pri „odchádzaní“ mu po boku stojí milienka Karla, mladá bohémka a o dve dekády staršia zdravotná sestra Jaruna, bývalá milienka. Obe ženy sa v tej najlepšej

viere snažia Vladimírovi pomáhať. Trojica vedie márný boj so smrťou, so sebou samými a súčasne medzi sebou – čo prináša každému z nich určité očistenie.

„Kmotra Smrť sa niekde z diaľky ticho usmieva, jej chvíľa príde. Stretnutie s ňou je jednou z najdôležitejších úloh, ktoré v živote máme. Nieкто si to uvedomí, nieкто nie, no a práve jeho zaskočenému výrazu sa potom tá kmotra zasmieje. Pokiaľ však má umierajúci vedľa seba blízkych ľudí, svojím spôsobom boj vyhral,“ okomentoval Tyc, ktorý sa spočiatku témy zľakol, ale neskôr sa jej – aj smrti – podľa vlastných slov prestal báť.

Hlavnú rolu zveril Tyc dvojnásobnému držiteľovi Českého leva Jiřimu Schmitzerovi, sekundovali mu Petra Špalková a Taťjana Medvecká.

„Postava Karly sa mi páčila v sce-

nári od začiatku. Je dobrý, súcitný človek, ostrý vlčiak a s nikým sa „nekašle“. To pozérstvo a tvrdosť smerom navonok sú pritom založené na vernosti a spoľahlivosti, na pocite, že nie je možné opustiť niekoho, komu je momentálne zle len preto, že teraz si budem žiť svoj život,“ povedala Špalková.

„Po dlhšej dobe sa mi do rúk dostal scenár, pri ktorom som mala pocit, že nevznikol na objednávku, ale z nejakej vnútornej potreby,“ dodala Medvecká.

Tvorcovia zdôrazňujú, že snímkou sa snažia zmazať tabu, ktoré je so smrťou v spoločnosti spojené. „Jako nikdy reflektuje silný príbeh, pretože sa týka každého z nás. Každý budeme raz konfrontovaný s vlastným odchodom a tiež s odchodom niekoho blízkeho,“ uzavrela Špalková.

Zuzana Kizáková

STRUČNE

Bažant Kinematograf v Trenčíne uvedie dnes o 22. h film Vášnivý bozk Mira Šindelku a Kinematograf v Trenčianskych Tepliciach premietne o 22. h *Román pre mužov* Tomáša Bařinu.

Trenčianskoteplický Kursalon dnes roztancuje v štýle Funky DJ Škorvo.

V rámci výstavy Opustená (re)kreácia, ktorú možno vidieť na trenciánskom námestí, sa až do konca Art Film Festu každý deň o 19. h na Stanici električky v Trenčianskych Tepliciach konajú prednášky odborníkov z oblasti architektúry či výtvarného umenia. (kiz)

OSOBNÉ UVEDENIA DNES

10.30 h – v RTVS ArtKine Metro v Trenčíne uvedie režisér Ujkan Hysaj súťažný krátky film *Kolóna*

13. h – v Kine Prameň uvedú režisér Palo Korec a kameraman Ján Meliš film *Exponáty* alebo príbehy z kaštieľa

18.30 – v Kine Prameň uvedie kameraman Ján Meliš film *Kauza Cernavová*

16. h – v RTVS ArtKine Metro uvedie režisér Emir Bajgazin súťažný film *Hodiny harmónie*

18.45 – v ODA uvedú režisér Zdeněk Tyc, scenáristka Markéta Bidlasová a distribútorka v SR film *Ako nikdy*

AKTUÁLNE INFORMÁCIE

O tom, čo sa deje na Art Film Feste sa dozviete aj na našom Facebooku www.facebook.com/ArtFilmFest a na internetovej stránke www.artfilmfest.sk.

Kauza Cernavová

18.30 h Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Osemročná detektívna výprava režiséra Roberta Kirchhoffa do temných hĺb dodnes neuzatvoreného a medializovaného prípadu vraždy študentky medicíny Ludmily Cernavovej. Kto sú odsúdení? Kto sú ľudia, ktorí o najdlhšom a najrozporupnejšom prípade Slovenska rozhodovali? Kto sú svedkovia a kto sú ľudia označení políciou za svedkov?

Slepý detektív

21. h Cinemax 2, Trenčín

Pátranie slepého súkromného detektíva a energetickej policajnej vyšetrovateľky v uliciach Hong Kongu po zmiznutom dievčati je prehliadkou schopnosti režiséra Johnnieho Toa vŕšiť s čiernym humorom navonok absurdné situácie a všetko je navyše zabalené v nápaditom prepletaní reálneho a imaginárneho sveta.

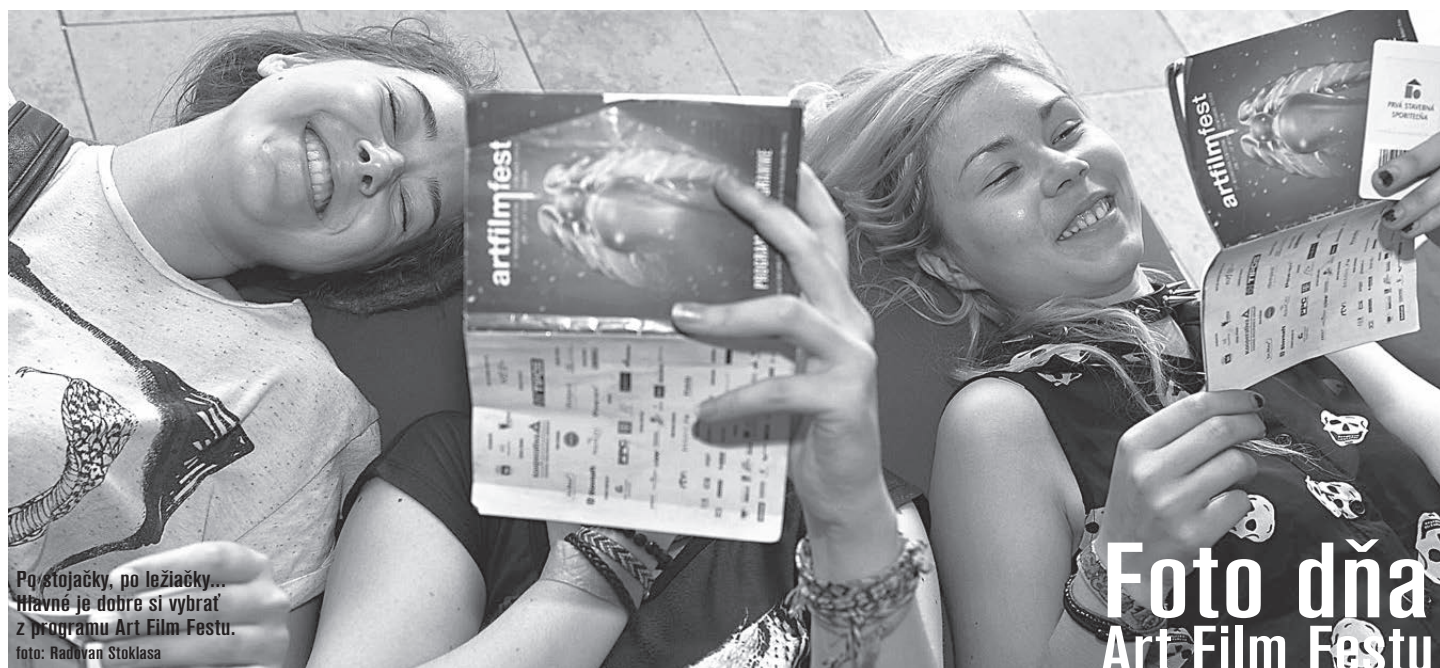

Call girl

21.45 h ODA, Trenčín

Štokholm, 1976. Film inšpirovaný skutočnými udalosťami sleduje príbeh dvoch neplnoletých dievčat vtiahnutých do obchodu s bielym mäsom. Dostávajú sa do prostredia vysokej politiky, kde sa stávajú žiadanou komoditou dekadentných večierkov a neskôr kľúčom k veľkej afére zasahujúcej do najvyšších politických kruhov. (kiz)

Po stojačky, po ležiacíky...
Hlavné je dobre si vybrať
z programu Art Film Festu.
foto: Radovan Stoklasa

Foto dňa Art Film Festu

The critic is a bridge-builder

At Art Film Fest, Pamela Pianezza feels better than in Venice. "I don't like mammoth festivals; there they leave you to your own fate, and you don't even have time to chat with the other jurors. But here I've even got time to enjoy pictures outside of the International Competition of Feature Films," says the Main Jury member.

You're a programmer for Critics' Week at Cannes, and you write about film for prestigious publications, including your own magazine. Are critics important to filmmakers?

There are, of course, review-proof films. No one's worried about reviews of *Pirates of the Caribbean*; everybody goes and sees it regardless. But for films that aren't clearly oriented toward a general audience, critics are indeed important.

What influence do they have?

I like to see myself as a bridge-builder between a film and its audience. When an unknown film comes out, what are people supposed to think?

That's where critics come in, to give people a sense of the film's significance. And so I think as long as a critic does their job well, they are important to filmmakers.

What then makes for a good film?

To me the most important thing is urgency, the filmmaker's need to make a statement about something. If that's apparent in a film, then I know I'm watching a good one.

But what about the story? The tech package?

I see a lot of films that are technically flawless, but when you leave the cinema, you immediately forget what they were talking about. And that's precisely what should be most important in a picture, unless we're talking an experimental film, for example. I always let myself laugh or cry first. I need to know what the auteur wants to say and why. If I don't know, then the technical aspect is the least of my worries.

At the same time, you often say you

can't assess a film right after you leave the cinema.

Yes, first I have to digest it in order to talk about it.

How long does that take?

That depends on how the film affects me. I process it until the head prevails over the heart in my appraisal. That's one reason why I don't like having to write a review directly after leaving the cinema. I think every critic tries to avoid that. Once I was writing under a daily deadline, and I was horrified that some of my colleagues wrote reviews as it was football coverage. They created the basic structure in advance, later filling in the right names and places. I never imagined you could write about film in such a way.

And how do you choose to write?

I used to write about international politics, and it's still close to my heart. But I wrote about the French presidential elections, later the US presidential elections, and then I realized that nothing was changing. I think

by writing about films or books I can change more.

Do you believe that art can change society?

Yes, I firmly believe that it's culture that has the power to change people for the better. I also had that in mind when I founded *Tess Magazine*. I'm convinced that a person's behaviour is based on what stories they were told as a child.

So culture changes society more than politics?

It's easier to get through to people with culture. For example when you're talking to someone who has opposing political views, you probably won't get on well, since both of you will be on the defensive. But if you talk about films or books, you'll gradually find common ground. Take homosexuality, for example: lots of older people bluntly reject homosexual partnerships, like the ones that the French parliament just legalised, since they see them as a stupid idea. But if you show them a beautiful film about same-sex love, it will affect them. And even if only a shade, thanks to film they'll start thinking differently, more openly.

Juraj Fellegi

General Partner

Kooperativa A
VIENNA INSURANCE GROUP

Partner of Project

TIPOS

Main Sponsors

Dr.Max+

SYNOTIP

Tempest
IT makes sense

Slovnaft

Pow-en®

Slovenská elektrizačná
prenosová sústava, a. s.
SEPS

Transport Provider

HYUNDAI

Logistics Sponsor

DHL

Student cinepass by

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORTEĽA

Sponsors

PPC
Power, a.s.

AVI-STUDIO

BARZUZ
CINEMA CLUB

HYDROTOUR

AQUACITY
POPRAD

ANEXT
Simplicity. Competence. Experience.

Official Suppliers

MOËT & CHANDON
CHAMPAGNE

Main Media Sponsors

rtv:

:RADIO_FM

Pravda

Partners

Embassy of the
United States of America

50 rokov
1963-2013
SLOVENSKO
KRAJINA
VÝSTAVA
VÝSTAVA
1963-2013

TRNÁVANSKY
SAMOBRANOV
K. B. A. 2

HOTEL FLORA
HOTEL

cineMAX

Media Sponsors

FILM
EUROPE

EE

EUROPA2

Zoznam.sk

Rozhovory.sk

televizia pardon

kam do mesta

OK!

LINES
MAGAZIN

GONG
CASOPIS, KTORÝ VÁS PREVEDIE

SITA
SLOVENSKÁ Tlačová agentúra
SLOVENSKÝ NEMŤOVÝ Zväzok

bigmedia
PREMIUM OUTDOOR

The festival is held under the auspices of Prime Minister of the Slovak Republic Robert Fico.